

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 455

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 4 februari 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Habitatype kruipwilg en duindoornstruweel - Bescherming

Ondanks het feit dat kruipwilg en duindoornstruweel Europees beschermde habitattypes zijn en onder het vegetatiewijzigingsbesluit vallen, kan dit type habitat gekapt worden met een omgevingsvergunning voor ontbossing.

Voor duindoornstruweel geldt dat de staat van instandhouding op dit moment gunstig is. Maar voor kruipwilg is de staat van instandhouding in Vlaanderen precair. Er zijn nog maar een aantal locaties in Vlaanderen waar kruipwilgvegetatie voorkomt (vooral aan de Westkust). Veel van die percelen begroeid met kruipwilg hebben een bestemming voor woon- of industriegebied.

Dat er effectief kruipwilg en duindoornstruweel met omgevingsvergunning voor ontbossing 'ontbost' wordt met het oog op woningbouw, toont een reeks cases in Koksijde, De Panne en Nieuwpoort.

Als we niet oppassen, zijn we deze habitattypes binnenkort kwijt in Vlaanderen. Daarenboven is het compenseren van kruipwilg door kruipwilg en duindoornstruweel door duindoornstruweel bijna onmogelijk, aangezien de duinengordel in ruimte beperkt blijft tot aan de kust. Wat weg is, dreigt dus voor eeuwig weg te zijn.

Met het verdwijnen van deze struwelen komen ook heel wat soorten onder druk te staan zoals julikever, nauwe korfslak, blauwvleugelsprinkhaan, blauwe zeedistel, eikelmuis, wezel, bunzing, steen- of boomarter, gierzwaluw, diverse soorten vleermuis, kuifleeuwerik, slechtvalk en vele andere diersoorten.

1. Houdt het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) bij door welk vegetatietype een zogenaamd bos met aanwezigheid van een of meerdere Europees te beschermen boshabitats (of de bossen met een compensatiefactor 3) gecompenseerd wordt?
2. Hoeveel duindoornstruweel en kruipwilg werd in oppervlakte gekapt met een omgevingsvergunning voor ontbossing? Graag een overzicht vanaf 2014 tot op heden. Graag een opsplitsing voor beide soorten.
3. Kan de minister aangeven welke oppervlakte compensatiebebossing daar tegenover staat? Graag een opsplitsing voor beide soorten.
4. Wat is het aandeel van die gekapte oppervlakte duindoornstruweel en kruipwilg dat ondertussen effectief gecompenseerd werd?
5. Welke oppervlakte is daarvan gecompenseerd met de eigenlijke soorten (duindoorn en kruipwilg)?

6. Werd in de adviezen van het Agentschap voor Natuur en Bos voor een zogenaamde omgevingsvergunning voor ontbossing die betrekking hebben op de soorten duindoorn en kruipwilg, verwezen naar artikel 14 en 16 van het Natuurdecreet? Zo ja, in hoeveel adviezen wel, in hoeveel adviezen niet?
7. Kan de minister een inschatting geven van de oppervlakte duindoornstruweel en kruipwilg die momenteel geen juridische bescherming heeft in het Natuurdecreet of het Bosdecreet? Met andere woorden, heeft de minister zicht op de oppervlakte duindoornstruweel en kruipwilg dat mits een omgevingsvergunning voor ontbossing potentieel gekapt kan worden?
8. Op welke manier wil de minister op de bestaande percelen - zowel binnen als buiten SBZ (speciale beschermingszone), VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk) of Duinendecreet - het vegetatiebesluit, meer specifiek voor duinvegetatie, vrijwaren van verdere achteruitgang en bebouwing, gezien de grote druk van de promotoren?
9. Op welke manier wil de minister de bestaande SBZ-gebieden - die onder druk staan van de nabije bebouwing en daaraan gekoppelde ontsluiting en mobiliteit, maar ook van wateronttrekking of gebruik van meststoffen of pesticiden in tuinen - beschermen tegen externe druk, zoals dit ook verplicht is in het kader van de habitatdoelen?
10. Bestaat er op Vlaams niveau een plan om deze percelen op te nemen in programma's zoals bijvoorbeeld de Blue Deal Vlaggenschip duinen?
11. Zal de minister de in ongunstige staat van instandhouding verkerende kruipwilg uit de boscompensatieregeling halen? Zo niet, op welke manier denkt de minister dan het areaal in gunstige staat van instandhouding te brengen, wetende dat het overgrote deel van deze soort voorkomt aan de Westkust?

ANTWOORD

op vraag nr. 455 van 4 februari 2022

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Het ANB houdt niet bij door welk vegetatie type een Europees beschermd boshabitat wordt gecompenseerd. Het is niet wettelijk bepaald dat een bos dat wordt gekapt, door eenzelfde bostype vervangen dient te worden. Daarom worden er enkel cijfers bijgehouden van de oppervlaktes die worden gekapt en financieel of in natura worden gecompenseerd.
2. De oppervlaktes die ontbost werden in de kustgemeenten zijn bekend, maar welk bostype per perceel ontbost werd, wordt niet afzonderlijk bijgehouden.
3. Zoals reeds geantwoord in vraag 1 is het niet mogelijk om hierop een antwoord te geven.
4. Cfr supra. Dit wordt niet bijgehouden.
5. Cfr supra. Dit wordt niet bijgehouden.
6. Elk advies staat op zichzelf. Er wordt niet systematisch geregistreerd naar welke artikels uit het natuur- of bosdecreet wordt verwezen.
7. Er kan op basis van een desktop-GIS-oefening een snelle inschatting gemaakt worden van de oppervlakte duindoornstruweel en kruipwilg die in 2014 aanwezig was op basis van de biologische waarderingskaart versie 2014. De nauwkeurigheid van deze oefening hangt samen met de nauwkeurigheid van de GIS-laag. Zo bevat de GIS-laag oppervlaktepercentages voor de habitattypes 2160 (duinstruweel) en 2170 (duinstruweel van kruipwilg) aanwezig op de percelen maar bevat de GIS-laag geen percentages voor de verwante BWK-codes. Het resultaat van deze desktop-oefening dient daarom met enig voorbehoud te worden geïnterpreteerd. Er mag aangenomen worden dat de berekende oppervlaktes een overschatting zijn.

In bijlage 1 werd een overzichtstabel toegevoegd van de oppervlakte van duindoornstruweel en kruipwilg die zich binnen en buiten SBZ, VEN of Duindecreet-bescherming bevinden en dit per gemeente.

Uit deze analyse blijkt dat in 2014 ongeveer 2% van relictten van habitat 2160 en 2170 of verwante vegetatie zich buiten de beschermingsperimeter van de habitatrichtlijn, het VEN of het Duinendecreet bevond.

De gegevens om het tweede deel van deze vraag te beantwoorden zijn, gelet op het antwoord op vraag 1, niet voorhanden. Bovenstaande toont wel aan dat de niet-beschermd oppervlakte gering is.

8. De instandhoudingsdoelstellingen die voor dit vegetatietype werden opgemaakt, voorzien in de realisatie van de tot doel gestelde oppervlakte binnen de speciale beschermingszones. Ontbossingen van dit vegetatietype binnen deze zones worden niet meer toegestaan. Hiervoor kan geen gunstige passende beoordeling worden verkregen.

Het S-IHD-besluit voor het habitatrichtlijngebied BE2500001 'Duingebieden inclusief IJzermonding en Zwin' vermeldt voor habitat 2160 als doelstelling een behoud van de oppervlakte die op het moment van vaststelling aanwezig was binnen het habitatrichtlijngebied. Het IHD-besluit vermeldt hier een oppervlakte van 595,2 ha. Hetzelfde besluit vermeldt een oppervlakte-doel voor habitat 2170 van 81 ha waarvan op het moment van vaststelling 71 ha aanwezig was binnen het habitatrichtlijngebied.

9. Hiervoor wordt het instrument van de passende beoordeling en de verscherpte natuurtoets gebruikt. In het geval van omgevingsvergunningsaanvragen met ondergrondse bouwlagen waakt het Agentschap voor Natuur en Bos erover dat eventuele bemalingen geen aanleiding kunnen geven tot betekenisvolle impact. Waar woongebied grenst aan natuurgebied adviseert ANB de vergunningverlenende overheid steeds om een buffer van vijf meter te behouden tussen het natuurgebied en verharding op het perceel in woongebied. Er wordt eveneens systematisch geadviseerd om in de percelen grenzend aan natuurgebied geen invasieve exoten aan te planten.
10. Dit is niet voorzien.
11. Alle gekende oppervlakte van habitat 2170 (Duinstruweel van kruipwilg) bevindt zich binnen Habitatrichtlijngebied, binnen VEN-gebied of binnen de Duinendecreetbescherming. Een wetgevend initiatief in de richting van de boscompensatie lijkt mij daarom niet aan de orde.

BIJLAGE

[Oppervlakte Duindoornstruweel/kruipwilg op basis van BWK versie 2014](#)